

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

914

Vragen van de leden **Kuzu** en **Bouwmeester** (beiden PvdA) aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het vooraf betalen van het eigen risico in de bijstand* (ingezonden 12 december 2012).

Antwoord van minister **Schippers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 21 december 2012)

Vraag 1 en 2

Hoe beoordeelt u de situatie dat half november 2012 heel veel bijstandsgerechtigden in Amersfoort het bericht hebben gekregen dat zorgverzekeraar Agis in 2013 het eigen risico maandelijks vooraf gaat incasseren? Deelt u de mening dat dit een onwenselijke situatie is, omdat dit niet op vrijwillige basis gebeurt en mensen geen gebruik hebben gemaakt van zorg? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1 en 2

Het gaat in dit geval om een collectieve zorgverzekering voor bijstandsgerechtigden. Veel gemeenten maken specifieke afspraken met zorgverzekeraars over een dergelijke collectieve zorgverzekering voor de groep bijstandsgerechtigden. Gemeenten hebben deze bevoegdheid, maar zijn hier niet toe verplicht. Het is in dat opzicht te zien als een extra service van de gemeente aan inwonende bijstandsgerechtigden. Dit aangeboden pakket is niet verplicht voor bijstandsgerechtigden. Zij zijn vrij om naar een andere zorgverzekeraar te gaan. Deelname is dus op vrijwillige basis.

Ik vind het goed dat gemeenten en zorgverzekeraars, binnen wettelijke kaders, de vrijheid hebben om onderling afspraken te maken over het aangeboden pakket. Zo kunnen zij maatwerk bieden aan de bijstandsgerechtigden in hun gemeente.

Amersfoort biedt sinds 2005, een Collectieve Zorgverzekering voor Minima (CZM) aan haar burgers met een inkomen tot 110% van het bijstandsniveau. In contracten tussen zorgverzekeraars en gemeenten wordt op diverse manieren in toegang tot goede zorg voor bijstandsgerechtigden voorzien. Deelname aan deze collectiviteit betekent automatisch ook deelname aan de op maat gemaakte aanvullende pakketten. Of de mensen hieraan willen deelnemen is, zoals eerder gezegd, aan hen zelf. Bij de CZM is er sprake van een korting op de basisverzekering. Daarnaast draagt de gemeente bij aan de premie door middel van een maandelijks bijdrage op de aanvullende verzekering.

Het verplicht eigen risico bedraagt in 2013 350 euro. Net als iedereen moeten bijstandsgerechtigden veelal ineens het hele bedrag aan verplicht eigen risico betalen. Dit kan, voor de verzekerde, ongewenste betalingsproblemen voor het verplicht eigen risico tot gevolg hebben. Om dit te voorkomen heeft de gemeente Amersfoort Achmea (Agis) nadrukkelijk verzocht om te voorzien in de mogelijkheid tot spreiding van de betaling van het eigen risico. Achmea heeft een regeling ontworpen die haalbaar en uitvoerbaar is en voorziet in de behoefte tot spreiding van betaling van het verplicht eigen risico. Zo loopt deze gespreide betaling gelijk met de zorgtoeslag waarmee ook deels voor het verplicht eigen risico wordt gecompenseerd. In nauw overleg met de Cliëntenraad Sociale Zekerheid heeft de gemeente Amersfoort besloten tot deze regeling. Hiertoe is mede besloten gezien het feit dat in de afgelopen jaren gemiddeld bijna 80% van de gebruikers het verplicht eigen risico geheel en 14% gedeeltelijk opgebruikte. De Cliëntenraad is van mening dat deze regeling een goede oplossing biedt voor de problemen die veel deelnemers hebben bij het betalen van het eigen risico. Ik realiseer mij dat bijstandsgerechtigden die vooraf inschatten het verplicht eigen risico niet vol te maken, de regeling vervelend kunnen vinden. Voor hen is het echter altijd mogelijk om een andere zorgverzekeraar te kiezen. Het gaat hier om een relatief kleine groep en gezien het feit dat deze regeling in financieel opzicht wel positief uitpakt voor de overige deelnemers aan CZM, het merendeel van de verzekerden het eigen risico volmaakt en goede afstemming heeft plaatsgevonden tussen de gemeente en de Cliëntenraad, ben ik niet van mening dat hier sprake is van een onwenselijke situatie.

Vraag 3

Bent u bereid met Agis en de gemeente Amersfoort in gesprek te gaan om ervoor te zorgen dat dit plan in deze vorm geen doorgang kan vinden, mits de bijstandsgerechtigde hier expliciet toestemming voor geeft? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Voor de beantwoording van deze vragen is contact opgenomen met de gemeente Amersfoort en Achmea. Zoals ik bij de beantwoording van vraag 1 en 2 heb aangegeven, hebben verzekeraars en gemeenten de vrijheid om onderling afspraken te maken. Inmiddels zijn ook alle verzekerden over de nieuwe polis voor 2013 geïnformeerd. Indien zij zich niet kunnen vinden in het pakket met bijbehorende betalingsregeling dat de gemeente en de zorgverzekeraar overeen zijn gekomen, staat het hen vrij om een andere verzekering af te sluiten.

Ik zie verder geen reden tot nader overleg met de gemeente Amersfoort of Achmea. Indien beide partijen dit willen kunnen de gemeente Amersfoort en Achmea in onderling overleg kijken of zij voor een alternatief kunnen zorgen, waarbij geen gebruik gemaakt hoeft te worden van het gespreid betalen van het verplicht eigen risico.

Vraag 4 en 5

Hoe beoordeelt u de situatie dat, als iemand geen of niet geheel gebruik maakt van het eigen risico, het restant pas in de tweede helft van 2014 wordt terugbetaald?

Deelt u de mening dat, als een bijstandsgerechtigde toestemming heeft gegeven voor het vooraf afschrijven van het eigen risico, het terug te betalen bedrag sneller teruggestort moet worden, en dit bedrag moet worden vermeerderd met de wettelijke rente?

Antwoord 4 en 5

In december 2013 kunnen verzekerden nog zorg gebruiken waarvoor het verplichte eigen risico geldt. Een behandeling gestart in 2013 kan in 2014 nog doorlopen en een behandeling wordt uiterlijk 365 dagen na opening (aanvang behandeling) afgesloten en pas daarna gefactureerd. Pas eind 2014 is duidelijk of er zorgkosten zijn gemaakt over 2013. Dat is de reden waarom voor eind 2014 is gekozen als terugstortdatum.

Hier tegenover staat dat, zoals gemeld in antwoord 1, het merendeel van de verzekerden (vanwege chronische ziekte/medicijngebruik of eenmalige zorgvraag) zijn eigen risico reeds begin 2013 verschuldigd zal zijn, terwijl ze gespreid over het jaar hiervoor betalen. Achmea schiet hier in principe het

eigen risico bedrag gedeeltelijk voor. Hierover betalen de verzekerden geen rente. Ik zie dan ook geen reden om zorgverzekeraars te verplichten het bedrag inclusief wettelijke rente eerder terug te laten storten.

Vraag 6

Is het waar dat Agis het eigen risico ook in Amsterdam en Utrecht vooraf int? Zo ja, gebeurt dit met of zonder toestemming van de bijstandsgerechtigden? Zijn er bij u nog meer gemeenten bekend waar dit gebeurt?

Antwoord 6

De bedoelde regeling van Achmea geldt voor de gemeenten Amsterdam, Almere en Amersfoort, niet voor de gemeente Utrecht. Gemeenten hebben hun eigen besluitvormingstraject gehad. Het aanbod en de werkwijze zijn in de drie gemeenten identiek. Ook hier kan de verzekerde zelf beslissen of zij voor deze verzekeraar kiezen of een andere verzekeraar.

Vraag 7

Bent u bereid met Zorgverzekeraars Nederland en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) in gesprek te gaan, om ervoor te zorgen dat mensen alleen op vrijwillige basis het eigen risico vooraf gespreid kunnen betalen?

Antwoord 7

Ik zie geen reden tot nader overleg met ZN en de VNG, omdat de regeling op vrijwillige basis is. Verzekerden kunnen altijd voor een andere verzekeraar kiezen.

Zorgverzekeraars en gemeenten zijn vrij om voor specifieke groepen, zoals bijstandsgerechtigden, collectieve contracten af te sluiten. De afspraken die gemeente en zorgverzekeraar maken kunnen voor de verzekerde rechten en verplichtingen bevatten. Het is vervolgens aan de verzekerde om zelf een afweging te maken of hij wil deelnemen aan de collectiviteit of niet. Voor veel verzekerden zal deelname financieel juist erg aantrekkelijk zijn. Voor verzekerden die niet het eigen risico gespreid willen betalen, zijn er voldoende andere mogelijkheden om zich te verzekeren.

Vraag 8

Kunt u deze vragen vóór 1 januari 2013 beantwoorden, zodat bijstandsgerechtigden in Amersfoort op tijd weten welke rechten en plichten zij hebben?

Antwoord 8

Ja, ik kan deze vragen voor 1 januari 2013 beantwoorden.